

Bohuslav Sobotka, předseda vlády ČR
vlády ČR
Beneše 4
Strana

Úřad
Nábřeží Edvarda
118 01 Praha 1 – Malá

Lubomír Zaorálek, ministr zahraničních věcí ČR
Úřad vlády ČR
Edvarda Beneše 4
– Malá Strana

Nábřeží
118 01 Praha 1

Jiří Dienstbier, ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
Úřad vlády ČR
Nábřeží Edvarda Beneše 4
Praha 1 – Malá Strana

118 01

Na vědomí: Vláda ČR, Úřad vlády ČR, Nábřeží Edvarda Beneše 4, 118 01 Praha 1 – Malá Strana

PROHLÁŠENÍ

účastníků veřejného shromáždění ČEŠI TIBET PODPORUJÍ

dne 5. května 2014

Prohlášení předsedy vlády České republiky na tiskové konferenci dne 23. 4. 2014 a následné kroky ministra zahraničí během oficiální návštěvy Čínské lidové republiky ve dnech 28. – 30. 4. 2014 vyvolaly rozhořčení a nesouhlas značné části veřejnosti. Premiér explicitně zdůraznil, že česká vláda neuznává tibetskou exilovou vládu, a ministr zahraničí stvrdil svým podpisem ve společném prohlášení s čínským protějškem dodržování zásady nevměšování se do vnitřních záležitostí ČLR. Tento slib však našťastí neznamená, že přestává platit svoboda myšlení a vyjadřování obyvatel České republiky. Využíváme tedy svých práv a otevíráme celospolečenskou diskusi o nečekaném postupu vlády, který podstatným způsobem mění dosavadní východiska zahraniční politiky naší země.

Jedním z pilířů české zahraniční politiky, u jejíhož zrodu stál Václav Havel, dosud byla principiální ochrana lidských práv kdekoliv ve světě. Změna postoje ČR k porušování lidských práv v Tibetu i jinde v Číně tedy zasahuje do samé podstaty naší role na mezinárodním poli. Tímto diplomatickým rozhodnutím ztratila naše země velkou část autority ve světě, ale především sama před sebou.

Závazek ministra zahraničí Zaorálka nevměšovat se do vnitřních záležitostí ČLR je v rozporu s platným usnesením Poslanecké sněmovny PČR ze dne 1. 4. 2008. V „Prohlášení Poslanecké sněmovny k situaci v Tibetu“ se kromě jiného uvádí: „Poslanecká sněmovna vyzývá všechny své představitele, aby při mezinárodních jednáních aktivně vystupovali na obranu lidských práv obyvatel Číny a Tibetské autonomní oblasti.“ Současný předseda vlády i ministr zahraničních věcí byli v době schvalování tohoto dosud platného prohlášení poslanci a jsou jimi doposud. Oba hlasovali pro přijetí dokumentu. Oprávněně se ptáme, jak je možné, že jednájí v rozporu s výzvou vlastní komory Parlamentu, a žádáme ostatní poslance a poslankyně, aby své kolegy vyzvali k nápravě.

Přejeme si, aby vládní představitelé naší země nepřistupovali na propagandistickou rétoriku ČLR, ale jasně rozlišovali významové nuance výroků. Dalajlama, tibetská exilová vláda, žádná z českých neziskových organizací ani organizátoři, účastníci a podporovatelé dnešního veřejného shromáždění nežádali ani nežádají odtržení a samostatnost Tibetu, ale požadují v souladu s ústavou ČLR skutečnou autonomii a důsledné dodržování lidských práv.

Československá Charta 77 žádala tehdejší komunistickou vládu pouze o dodržování jejích vlastních zákonů a mezinárodních smluv, podobně postupuje také iniciativa Charta 2008, kterou inspirováni československým příkladem sepsali čínští intelektuálové. Za její zveřejnění a další lidskoprávní aktivity byl jeden z autorů a signatářů, Liou Siao-po, v roce 2009 odsouzen k jedenáctiletému trestu vězení, který si odpykává. O rok později získal Nobelovu cenu míru.

Nepřejeme si, aby naše současná vláda stavěla do protikladu tradiční a principiální obranu lidských práv Tibetanů a dalších obyvatel ČLR a zcela legitimní české ekonomické zájmy. Považujeme to za krátkozraké, nesmyslné a nebezpečné. Obě věci spolu budou souviset jen do té míry, do jaké si tuto souvislost necháme vnutit.

Opravdu jsme tak snadno zapomněli na přítomnost okupačních armád na našem území? Tehdejší situace se určitě zdála stejně bezvýchodná, jako se nutně musí zdát zoufalým Tibetanům, kteří z nedostatku jiných možností volí sebeupálení jako poslední možnost upozornit svět na bezpráví. Velmi podobně se musel cítit na počátku roku 1969 Jan Palach, než se rozhodl pro největší oběť. Proč přehlízíme 130 tibetských Palachů?

Svět se o dění v Tibetu zajímá. Dokladem toho je i nedávné uznání genocidy Tibetanů verdiktem španělského soudního dvora a následné vydání mezinárodního zatykače na pět vysoce postavených úředníků čínského režimu včetně exprezidenta Ťiang Ce-mina.

Již veřejná diskuse nad nepromyšleným prohlášením expremiéra Nečase o škodlivosti „dalajlamismu“ přinesla řadu argumentů, že podnikatelé o podobnou „podporu“ příliš nestojí, a že žádná z návštěv dalajlamy v České republice - i přes protesty čínského vedení - neměla vliv na trvalý růst našeho obchodu s Čínou. „Gesta prosebníků“, která předvedla současná česká vláda směrem k ČLR, budou podle přední české sinoložky Olgy Lomové vnímána jako slabost a naši pozici v Číně nezlepší.

Protože nám naše historická zkušenost ukládá přímo povinnost nezůstávat slepí a hluší ke kritické situaci utlačovaných národů světa a protože považujeme lidská práva za nedělitelná, rozumíme pojmu „širší pojetí lidských práv“ jako výmluvě pro toleranci vůči jejich porušování. Postup vlády České republiky je výsměchem současným i minulým vězňům svědomí nejen v Číně a jinde ve světě, ale i v naší zemi. Výroky a činy posledních dní nelze interpretovat jinak, než jako změnu priority zahraniční politiky vlády; tuto změnu jako občané této země odmítáme. Považujeme za důležité udržet kredit naší republiky v zahraničí nastavený exprezidentem Havlem. Pokud nerezignujeme na mravní étos, ideje a ideály, získáme sebevědomí rozvíjet politické i obchodní vztahy a zároveň neslevovat z humanistických zásad. Tím se ve vztahu k Číně nejlépe přiblížíme ostatním evropským zemím.

Tisíce občanů připojily k dnešnímu dni svůj podpis k některé z protestních petic a vyjádřily tím, že Češi Tibet opravdu podporují.

Pokud podle vašich slov zůstává podpora lidských práv prioritou zahraniční politiky České republiky, dodržte svá slova a aktivně ji prosazujte. Nic nerozptýlí naše pochybnosti lépe než rezoluce vlády České republiky o stavu lidských práv v ČLR. Proto Vás žádáme o prosazení takovéto rezoluce.

Organizátoři veřejného shromáždění:

Petiční výbor iniciativy Češi Tibet podporují: Martin Bursík, Martin Hausenblas, Bára Hrzánová, Kateřina Jacques a Jiří Mádl - Sněmovní 7, 118 00 Praha 1

a nestátní neziskové organizace (dle abecedy):

Amnesty International ČR, Provaznická 3, 110 00 Praha 1

Barmské centrum Praha, o. p. s., Dělnická 54, 170 00 Praha 7

Brontosauři v Himálajích, Zákl. čl. Hnutí Brontosaurus, Nad Lánem 1249 /23, 779 00 Olomouc

České Centrum Mezinárodního P.E.N. klubu, Klementinum 190, 110 00 Praha 1

Člověk v tísni, o. p. s., Šafaříkova 24, 120 00, Praha 2

Knihovna Václava Havla, o. p. s., Kateřinská 18, 120 00 Praha 2

Lidská práva bez hranic, Hradištko 167, 252 09 Hradištko

M.O.S.T., o. p. s., Tilschové 670/5, 709 00 Ostrava

Nadace Forum 2000, Pohořelec 6, 118 00 Praha 1

POST BELLUM, o. p. s., Sněmovní 174/7, 118 00 Praha 1

Potala, spolek, Horovo nám. 3, 180 00 Praha 8

Spolek Lungta, Dlouhá 2/609, 110 00 Praha 1

Poznámky a podrobnější informace k Prohlášení:

- Počty podpisů k 5. 5. 2014, 14:30 hod.   petice Češi Tibet podporují 12 675 podpisů
petice Amnesty International 3 434 podpisů**

(a další iniciativy, s kterými organizátoři shromáždění nejsou v kontaktu)

- „Prohlášení Poslanecké sněmovny k situaci v Tibetu“**
text prohlášení: <http://www.tibinfo.cz/clanek.php?id=613>;
steno Prohlášení k Tibetu: <http://www.psp.cz/eknih/2006ps/stenprot/028schuz/s028261.htm>

Hlasování o přijetí „Prohlášení Poslanecké sněmovny k situaci v Tibetu“
<http://www.psp.cz/sqw/hlasy/sqw?g=47100>

- čínská Charta 2008** <http://denikreferendum.cz/clanek/684-charta-2008>

(z čínštinypřeložila Olga Lomová)

- publikace o současných problémech Tibetánů a jejich příčinách (v angličtině)

Why Tibet is Burning, Tibet Policy Institute Publications, CTA, Dharamsala 2013,

ISBN: 978-93-80091-35-8

Ke stažení na: <http://tibet.net/wp-content/2013/TPI-BOOK.pdf>